

ATP Koncernen

2021

Samfundsansvar



atp=

Forord

2021 var et historisk år for ATP på en række fronter. Med en ny forretningsmodel har vi forbedret ATP livslang pension til gavn for særligt de yngre medlemmer af ATP. Ændringen af ATP-loven, som blev vedtaget af Folketinget, giver mulighed for, at vi kan tage større risiko i vores investeringer og dermed give et større afkast til særligt de medlemmer, som har mere end 15 år til pension.

Samtidig var 2021 også året, hvor ATP for alvor meldte sig ind i klimakampen med stærke ambitioner. I 2030 er ambitionen, at ATP skal have 200 mia. kr. i grønne investeringer. Samtidig stiller vi krav til alle selskaber i vores porteføljer, noterede såvel som unoterede, om, at de skal offentliggøre dækkende CO₂-rapportering. Vi fortæller meget mere om vores klimaambitioner i vores rapport om grøn omstilling.

EU's arbejde med bæredygtig finansiering har også sat sit præg på ATP i årets løb, da ATP også er blevet underlagt både taxonomi- og disclosureforordningen. For ATP er det helt naturligt, at vi skal leve op til de samme standarder, som resten af branchen i Danmark og på europæisk plan. Vores rapportering om disclosureforordningen er tilgængelig på vores hjemmeside. I 2022 arbejder vi videre med de nye krav, som den nye lovgivning stiller.

Et fokusområde i den nye lovgivning er bæredygtighedsrisici og negative bæredygtighedsvirkninger – den såkaldte dobbeltmaterialitet. ATP har længe arbejdet med dette i vores investeringer, og blandt andet som følge af den nye lovgivning har vi valgt at samle alt vores arbejde med ESG due diligence i en rapport.

Ligeledes er ESG-data et område, som vokser og vokser. For nogle år siden tog ATP initiativ til at lave et ESG-spørgeskema på det illikvide område, hvor der historisk har været mindre

transparens om ESG-data. Med baggrund i data har vi sat en ny ESG asset management-proces i gang, som giver os mulighed for at benchmarke virksomheder mod hinanden, og på den måde over tid højne ESG-niveauet i vores illikvide porteføljer til gavn for både afkast og samfund.

ATP har arbejdet med integration af ESG i en årrække, og vi har løbende udvidet omfanget af arbejdet målt på både ressourcer og omfang. I takt med dette er omverdenens krav og forventninger til vores rapportering om samfundsansvar også vokset betydeligt. ATP's lovpligtige rapportering er derfor relativt koncis og skal ses som en antologi, der giver et overblik over vores indsatser samt behandler ATP's interne CSR-indsats i forhold til miljø og mangfoldighed. På næste side giver vi et overblik over, hvor man kan finde oplysninger om specifikke dele af ATP's arbejde med samfundsansvar.

Vi går i dybden med vores arbejde i særskilte tematiske rapporter, som vi opfordrer interesserede til at læse for at få en dybdegående indføring i ATP's arbejde med ESG.

På rapporteringen af ATP's egen indsats som arbejdsgiver og virksomhed bruger vi de ESG-hoved- og nøgletal, som er udarbejdet af Finansforeningen, FSR-Danske Revisorer og Nasdaq.

Rapporten udgør ATP's lovpligtige redegørelse for samfundsansvar og dækker perioden 1. januar 2021 til 31. december 2021, jf. § 22 i Bekendtgørelse om finansielle rapporter for Arbejdsmarkedets Tillægspension. Rapporten inkluderer også ATP's lovpligtige redegørelse for status for opfyldelse af opstillede måltal for det underrepræsenterede køn, jf. § 23 i Bekendtgørelse om finansielle rapporter for Arbejdsmarkedets Tillægspension.

ATP's forretningsmodel

De overordnede principper i ATP's forretningsmodel bevares fra 2022: 80 procent af medlemmernes ATP-bidrag anvendes fortsat til optjening af pension (garantibidraget). De resterende 20 procent er fortsat midler, der investeres for at forhøje medlemmernes pension med bonus (bonusbidraget). Samtidig er de 80 procent, som i dag, garanteret hvad angår den forventede levetid.

Fra 2022 vil de 80 procent blive delt i to dele for de medlemmer, der har mere end 15 år til folkepensionsalderen:

- 60 procent vil fortsat blive investeret med lav risiko – rentebidraget
- 20 procent vil blive investeret med en højere risiko – markedsbidraget

Den pension, der optjenes for markedsbidraget, vil blive baseret på det afkast, der opnås ved at investere med en højere risiko. Den optjente pension af disse bidrag vil derfor kunne svinge både op og ned, afhængig af det opnåede afkast. Pensionen optjent for rentebidraget vil, som i dag, blive baseret på en markedsrente med stor sikkerhed.

Ved at investere en del af ATP-bidraget med en højere risiko, forventes det, at der over tid vil blive opnået et højere afkast. Da pensionen for denne del af ATP-bidraget løbende reguleres med det opnåede afkast, forventes ændringen at betyde, at medlemmerne får mere at leve for, når de når folkepensionsalderen.

Når vi investerer med en højere risiko, er der også risiko for, at vi på nogle tidspunkter taber på investeringerne. Dette kan betyde, at den pension, der er optjent for markedsbidraget, kan blive nedsat. Det behøver ikke at have stor betydning, hvis ATP kan nå at indhente det tabte, inden medlemmet skal på pension. Det er netop derfor, at ændringen alene omfatter de medlemmer, der har mere end 15 år til folkepension.

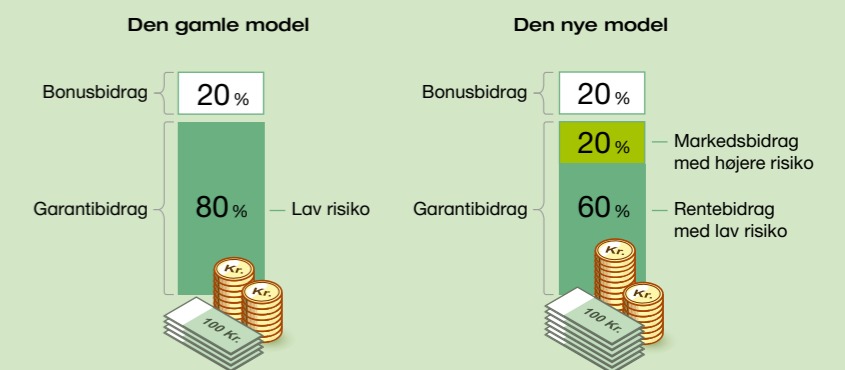
For at undgå en væsentlig forringelse af pensionen kort før folkepensionsalderen, vil den pension, der er optjent med markedsbidrag, gradvist blive investeret med lav risiko de sidste 15 år frem mod folkepensionsalderen. Dermed vil pensionen være kendt og ikke kunne nedsættes fra folkepensionsalderen – men den vil stadig kunne blive forhøjet med bonus.

Den gamle model

Når man som medlem indbetaler til ATP, optjener man pension, der kan udbetales, fra man når folkepensionsalderen og resten af livet. I dag investerer ATP 80 procent af medlemmernes indbetalinger til ATP Livslang med lav risiko for at kunne garantere den pension, vi har lovet. Resten investerer ATP med højere risiko for løbende at kunne forhøje pensionerne med bonus.

Den nye model

De overordnede principper bevares, idet 80 procent af medlemmernes ATP-bidrag anvendes til optjening af pension (garantibidraget). De resterende 20 procent er fortsat midler, der investeres for at forhøje medlemmernes pension med bonus (bonusbidraget). Samtidig er de 80 procent, som i dag, garanteret hvad angår den forventede levetid. Fremover vil det være 60 procent af indbetalingerne, der investeres med



lav risiko. 20 procent – markedsbidraget – vil blive investeret med en højere risiko for at få et højere afkast. De sidste 20 procent investeres, som ATP plejer, for at skabe råderum til at forhøje pensionerne. Fra man har 15 år til pensionsalderen, vil ATP som i dag investere 80 procent af ens indbetalinger med lav risiko.

Oversigt over ATP's arbejde med samfundsansvar

Rapport om grøn omstilling

- Klimaambitioner skal gøre en reel forskel
- Stærke klimaambitioner
- Fem spørgsmål til Bo Foged, ATP's adm. direktør, om klimaambitioner
- Selskaber skal kende deres klimapåvirkning
- Fremtidssikring af ATP's ejendomme
- Fra grønne til bæredygtige obligationer
- Transportbranchen er en vigtig men kompleks del af den grønne omstilling
- Grønne obligationer giver en mere robust portefølje
- Dialog giver viden og læring om biodiversitet
- Stort grønt potentiale i geotermi
- Nye emner skal brede taksonomien ud
- ATP's CO₂-aftryk på børsnoterede aktiver

Rapport om aktivt ejerskab

- Aktionærer er garant for bæredygtig selskabsledelse
- Stemmesedler med holdninger
- Aktivt ejerskab kræver dyb selskabsviden – særligt i krisetid
- Serøs stemmeafgivelse kræver indsigt
- ESG-information er en forudsætning for handling
- Klimaet på dagsordenen i bestyrelseslokalerne
- Stærke virksomheder søger diversitet og bekæmper diskrimination
- Fem spørgsmål om lønpakker til Claus Wiinblad, chef for danske aktier i ATP

Rapport om ESG Due Diligence

- Due diligence er grundstenen i ATP's ESG-arbejde
- Systematisk screening sikrer det korrekte fokus
- Alvorlige anklager kræver grundige undersøgelser
- Grundig investeringsproces med stærkt ESG-fokus
- De rigtige valg i planlægningen sikrer bæredygtige bygninger
- Markante forbedringer i ESG-tilgangen hos kapitalfonde
- Gentagne brud fører til eksklusion af krydstogtselskab
- Grønne investeringer skal også sikre social bæredygtighed
- Fem spørgsmål om due diligence til ATP's ESG-chef

Rapport om ESG Asset Management

- Værdiskabelse er målet – ESG-data er midlet
- ESG-spørgeskema udvikler ATP og selskaberne
- Asset management tæt på kunderne
- Solide politikker støtter en stærk forretningsetik
- Reelle energibesparelser kræver indsigt i ejendommene
- Fem spørgsmål til Torben Vangstrup, chef for ATP Private Equity Partners
- EU-krav er en udfordring for illikvide selskaber

Rapport om skat

- ATP ønsker tydelighed og transparens om skattebetaling
- Nej tak til aggressiv skatteplanlægning
- Sådan inddrager ATP skat i investeringsprocessen
- Ny skattepolitik med fokus på børsnoterede virksomheders forhold
- Dialog om skattemæssige risici viser, at mere transparens er nødvendig
- Fælles skatteprincipper skal styrke transparens og mindske aggressiv skatteplanlægning
- Tre skattedilemmaer for investorer

Transparens på atp.dk

- ATP's stemmedatabase
- Liste over selskabsdialoger
- Oplysninger om ATP's beholdninger
- Liste over ekskluderede selskaber
- Oversigt over grønne obligationer
- Politik for samfundsansvar i investeringer
- Politik for aktivt ejerskab
- Politik for skat i investeringer i ATP Koncernen
- Oplysninger i henhold til disclosureforordningen

Rapport om samfundsansvar

- Ressourceforbrug og mangfoldighed
- Diversitet og inklusion

Tematiske rapporter

Vi ønsker, at vores arbejde med samfundsansvar er præget af konsistens, forudsigelighed, seriøsitet og åbenhed, og at det hviler på fakta frem for subjektive vurderinger. Derfor har vi også ønsket, at vores nye rapporteringsform skal afspejle dette.

Derfor bygger alle rapporter om ESG på den samme struktur for rapporteringen:

- **Grundlag**
Fortæller om ATP's politikker, investeringsmæssige begrundelser samt eksterne forventninger til, hvordan ATP agerer på det konkrete ESG-område.
- **Processer**
Fortæller om de faste processer, som ATP løbende opretholder i forbindelse med ESG-arbejdet.
- **Aktiviteter**
Fortæller om aktiviteter og resultater af ATP's arbejde fra det forgangne år. De fleste rapporter er som udgangspunkt faste, men der vil løbende være rapporter, som afspejler særlige temaer.

I år har vi lavet to større ændringer. Vi har samlet alle processer omkring i ESG due diligence i én rapport, så der findes et nemt overblik over ATP's arbejde på dette kerneområde. Ligeledes har vi omdøbt klimarapporten til rapport om grøn omstilling for at afspejle EU's taksonomi for bæredygtige investeringer, som stiller bredere forventninger end kun klima.

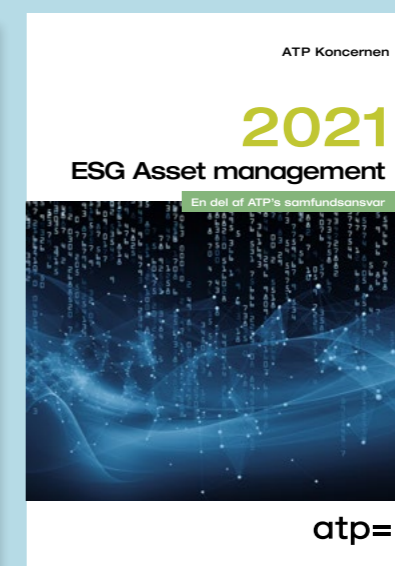
Det er vores vurdering, at vi på den måde konsistent opfylder regler i ATP-loven om den ikke-finansielle redegørelse for samfundsansvar, som sætter fokus på politikker, og hvordan disse omsættes til processer, samt hvilke resultater, der er opnået.

ATP har i de seneste år indrettet vores arbejde med ESG efter fire styrende principper, som giver et pejlemærke i hverdagen for de mange små og store beslutninger, der tages på ESG-området.

1. **ESG er et investment belief.**
Hos ATP tror vi på, at ESG har en betydning for det langsigtede afkast af vores investeringer.
2. **Vi tror på effektiv ESG-integration gennem skræddersyede processer.**
Vi mener, at effektiv integration af ESG sker gennem stærke processer skræddersyet til konkrete investeringsprocesser.
3. **Reel integration kræver interne ESG-kompetencer.**
For at få det fulde udbytte skal investeringsorganisationens have sine egne ESG-kompetencer.
4. **Vi tror på aktivt kapitalejerskab.**
Vi tror på, at det er bedre at påvirke selskaber ved at bruge vores stemme som aktive ejere – til en vis grænse.

Rapporterne giver et indblik i, hvordan vi i praksis udlever vores principper i vores arbejde med ESG i investeringer. Vi offentliggør på vores hjemmeside en række oplysninger om vores aktive ejerskab, fx stemmeafgivelse ved generalforsamling og selskabsdialoger.

I denne rapport findes også ATP's egne ESG-nøgletal, herunder også måltal for det underrepræsenterede køn.



ATP har for regnskabsåret 2021 udgivet fem tematiske rapporter, som behandler forskellige aspekter af ATP's arbejde med samfundsansvar.

[Rapporterne er tilgængelige på atp.dk](https://atp.dk)

Governance og politikker

For at sikre en ledelsesmæssig forankring af samfundsansvar i ATP's investeringsbeslutninger har ATP's bestyrelse besluttet, at arbejdet koordineres i en særlig komité for samfundsansvar. Komitéen har direktøren som formand og består derudover af ATP's koncerndirektører for henholdsvis investeringer og risiko samt relevante ledere i og udenfor investeringsorganisationen. Komitéen sekretariatsbetjenes af Team ESG, der er en del af investeringsafdelingen. Direktionen rapporterer løbende til bestyrelsen om arbejdet med samfundsansvar.

ATP'S POLITIKKER FOR SAMFUNDSANSVAR

Politik for samfundsansvar i investeringer

ATP's politik for samfundsansvar i investeringer udgør den overordnede ramme for arbejdet med samfundsansvar på tværs af aktivklasser og investeringsmetoder.

Politikken skal sikre, at ATP også inddrager hensyn til miljø, klima, menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og ledelsesforhold i sin risikostyring og sine investeringsprocesser på linje med hensyn til andre forretningsmæssige forhold og risici. I ATP's politik for samfundsansvar i investeringer opstiller bestyrelsen nogle grundlæggende principper og minimumskriterier for porteføljeselskabers adfærd. Politikken bestemmer blandt andet, at ATP ikke investerer i selskaber, som bevidst og gentagne gange bryder love og regler i de lande, hvor de opererer. Politikken fastslår også, at porteføljeselskaber skal agere i overensstemmelse med normer, som kan udledes af internationale konventioner, som Danmark har tiltrådt.

Politik for aktivt ejerskab

ATP's politik for aktivt ejerskab beskriver de principper og processer, som styrer ATP's arbejde med aktivt ejerskab. Som en ansvarlig og langsigtet investor har ATP en interesse i, at investorer, som ejere af børsnoterede selskaber, har

mulighed for at forstå og kontrollere selskabernes overordnede dispositioner og dermed fremme selskabernes langsigtede værdiskabelse.

Politik for skat i investeringer i ATP Koncernen

ATP's politik for skat i investeringer beskriver ATP's tilgang til skat i investeringer. Vi har valgt at gå længere, end hvad lovgivningen tilskriver på skatteområdet. Det gør vi blandt andet for at gøre vores investeringer mere robuste overfor skattemæssige risici og for at tage medansvar for at styrke governance på området. Vi stiller således høje krav for at bidrage til, at ATP betaler den korrekte skat – hverken for meget eller for lidt.

VÆSENTLIGSTE ESG-RISICI

ATP har en diversificeret investeringsstrategi, som gør, at ATP har investeringer i mange forskellige selskaber i en række forskellige industrier. Derfor er ATP også eksponeret mod en lang række risici, som er specifikke for den enkelte virksomhed og industri. Derfor er ATP's arbejde indrettet med henblik på at kunne håndtere og forstå en lang række forskellige risici.

Som ejer kan ATP på den ene side gennem dialog med selskabet opbygge en forståelse af selskabernes udfordringer og kende de virksomhedsspecifikke risici. En forståelse, som ATP kan bruge til at træffe bedre og mere informerede investeringsbeslutninger. På den anden side kan ATP arbejde for at minimere risici og fremme selskabers langsigtede værdiskabelse ved at påvirke til forandringer.

TO ESG-SPOR I ATP'S INTERNE GOVERNANCE

Principielle beslutninger indenfor rammerne af ATP's bestyrelses politik for samfundsansvar

Komite for samfundsansvar

I Komiteen for samfundsansvar diskuteres principielle beslutninger på ESG-området, ligesom det også er i dette forum, at beslutninger med relation til ATP's politik for samfundsansvar træffes. Det er fx eksklusioner af selskaber, ligesom der også tages beslutninger om øvrige ESG-forhold. Komiteen for samfundsansvar ledes af ATP's direktør med deltagelse af investeringsdirektøren, risikodirektøren mfl.

Konkrete investeringer

Investeringsforum

ESG er en integreret del af ATP's investeringsprocesser, og derfor forbehandles alle ESG-beslutninger om konkrete investeringer i Investeringsforum, hvorefter ATP's investeringsdirektør træffer endelig investeringsbeslutning. Det sikrer, at ESG er en del af den investeringsmæssige due diligence, ligesom forankringen i Investeringsforum også sikrer, at konkrete ESG-beslutninger arkiveres sammen med resten af investeringens dokumentation, så der kan følges op i løbet af ATP's ejertid. Den endelige investeringsbeslutning træffes af ATP's Risiko- og investeringskomité.

ATP's arbejde med grøn omstilling

Som Danmarks største investor har ATP en vigtig rolle at spille i den grønne omstilling – det er en rolle, vi tager meget seriøst. Samtidig giver den grønne omstilling både forretningsmæssige risici og muligheder, vi må forholde os til for at sikre et godt afkast til vores medlemmer.

Grundlag

ATP fastlagde i 2021 nye ambitioner på klimaområdet, som sætter rammen for, hvordan ATP bidrager til den grønne omstilling, samtidig med at vi sikrer vores medlemmer et robust afkast på den lange bane. Grøn omstilling og et godt afkast kan nemlig godt gå hånd i hånd.

Helt konkret har vi en ambition om at investere mindst 100 mia. kr. i grønne investeringer i 2025, og det tal skal i 2030 være hele 200 mia. kr. Indtil EU's bæredygtige taksonomi er operationel, har vi lavet en fast defineret opgørelsesmetode

for grønne investeringer, som vi hvert år vil offentliggøre vores fremskridt ud fra. Ved udgangen af 2021 havde vi grønne investeringer for 61,4 mia. kr.

Samtidig kræver vi, at vores porteføljeselskaber begynder at levere dækkende CO₂-data – på både scope 1, 2 og 3. Uden dækkende klimadata har vi ingen mulighed for at se, om ATP leverer på ambition om at reducere vores aktie- og erhvervsobligationsporteføljes klimaaftryk med 70 pct. i 2030. For ejendomsporteføljen er ambitionen at reducere med 85 pct. pr. kvadratmeter i 2030.

Processer

Som følge af de nye klimaambitioner har ATP lavet nye processer, som løbende skal kortlægge udviklingen i selskabernes rapportering, og dermed fortælle os, hvor vi skal sætte ind for at skubbe til udviklingen.

Klimahensyn er integreret bredt i ATP's investeringsprocesser og har været det igennem flere år. Der, hvor ATP fortsat udvikler sin praksis, er på andre miljøhensyn, som fx biodiversitet, affald m.fl. Her er data fortsat en udfordring, men vi afsøger løbende måder at belyse emnerne på.

I 2021 har ATP taget en række skridt indenfor grønne obligationer. Vi har i år omlagt vores erhvervsobligationsportefølje, så den nu består af grønne obligationer, som vi selv har screenet.

I vores ejendomsportefølje har vi i 2021 sat fokus på fysiske klimarisici igennem en politik, som fastsætter hvordan ATP arbejder med at sikre vores bygninger mod fx stormflod og stigende vandstand. Endelig har vi kortlagt, hvordan grøn omstilling i transportsektoren kan påvirke vores portefølje.

Aktiviteter

ATP har siden 2018 arbejdet med at kortlægge høj-emissionsindustrier i porteføljen, og vi har i 2021 haft fokus på transportsektoren. Transport er en meget kompleks industri, som berører alle dele af porteføljen i mange forskellige typer selskaber.

Vi har fortsat arbejdet med biodiversitet, hvor vi har haft dialog med en række selskaber omkring udfordringer og muligheder i arbejdet med biodiversitet. Vi har ligeledes set på risici fra

vandknaphed og luftforurening, som med de sidste fire taksonomi-mål vil få endnu mere bevågenhed i fremtiden.

ATP får løbende mere CO₂-data fra den illikvide portefølje, hvilket øger muligheden for at indgå i dialog med selskaberne om deres klimapåvirkning. I den likvide portefølje er vi gået fra at bruge location-based til market-based data, hvilket i år har givet et fald i flere parametre i ATP's CO₂-rapportering.

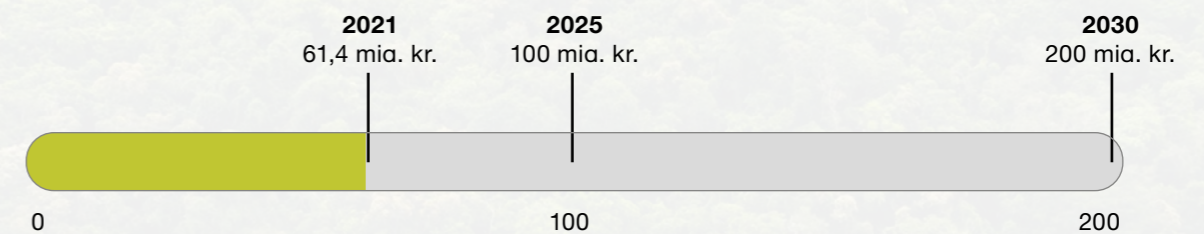
I vores rapport om grøn omstilling kan du læse mere om vores klimaambitioner, som vi offentliggjorde forud for COP26 i Glasgow.

Stærke klimaambitioner

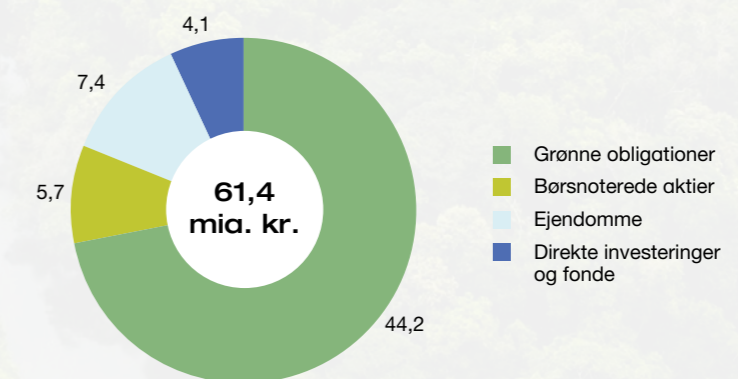
ATP meldte i efteråret 2021 en række ambitioner for vores fremtidige klimaindsats ud. Vi vil i endnu højere grad investere grønt og stille krav til porteføljeselskabernes grønne omstilling.

I 2025 er det ambitionen, at ATP skal have 100 mia. kr. i grønne investeringer, og det tal skal i 2030 være vokset til 200 mia. kr. I dag har ATP 61,4 mia. kr. Med den nuværende udvikling i markedet for grøn teknologi, så er vi overbeviste om, at vi kan finde investeringer, som både giver effekt for klimaet og et godt afkast til vores medlemmer.

Ud over de finansielle ambitioner vil ATP også stille krav til alle de virksomheder, ATP investerer i, om allerede i 2025 at rapportere om deres udledning af CO₂. Det skal kunne måles, hvor meget et selskab belaster klimaet, så der kan tages hånd om det. Samtidig kan ATP også måle klimaaftryk fra porteføljen med ambitionerne om 70 pct. reduktion i 2030 og CO₂-neutralitet i 2050.



Fordeling ATP's grønne investeringer i 2021, mia. kr.



Ambition om **200 mia. kr.** i grønne investeringer i 2030

Ambition om at CO₂-neutralitet i **2050** som investor og arbejdsplads

Ny portefølje af grønne erhvervsobligationer

Fald på **6,3 pct.** i totale emissioner i aktieportefølje i 2021

Knap **900 mio. kr.** yderligere investeret i bæredygtige batterier i 2021

Nye retningslinjer for fysiske klimarisici i ejendomme

ATP's arbejde med aktivt ejerskab

ATP driver selv sit aktive ejerskab, da vi tror det giver værdifuldt input til vores investeringsprocesser og sikrer den højeste kvalitet og troværdighed om arbejdet.

Grundlag

Det aktive ejerskab er der, hvor investorer kan bruge sin kapital til indflydelse og i sidste ende værdiskabende transformation i vores investeringer. Hos ATP har vi arbejdet med aktivt ejerskab i mange år, hvor vi både har sat fokus på selskabernes finansielle, ledelsesmæssige og strategiske forhold, men hvor vi også har øje for selskabernes bæredygtige udvikling.

ATP har en politik for aktivt ejerskab, som sætter rammerne for vores aktive ejerskab i børsnoterede selskaber. Et af principperne er, at selskaberne arbejder for aktionærernes langsigtede interesse.

Processer

Som aktive ejere har vi et langt sigte, og derfor er vores arbejde med aktivt ejerskab karakteriseret ved en række faste processer og et vedholdende arbejde med de selskaber, som vi har ejerandele i.

I 2021 har vi lagt et lag mere til vores processer med stemmeintentioner ved ikke blot at kommentere vores stemmeafgivning, men også fortælle selskaberne om vores forventninger til en række emner, som påvirker selskaberne.

Under Corona-krisen har vi måttet trække på vores mangeårige kendskab til selskaberne og deres ledelse, når der har været behov for, at aktionærerne skulle træde til. Det måtte

I 2020 kom et forslag fra EU-kommissionen, som potentielt kunne mindske aktionærernes indflydelse uden at skabe en nødvendig modvægt til selskabernes daglige ledelse.

Derfor sendte vi et høringssvar, som fortalte om vores grundlæggende synspunkt: At der ikke er modsætning mellem ejernes interesser og selskabets langsigtede formål, herunder også bæredygtighed.

vi fx gøre i B&O, hvor der var brug for en aktieemission på et kritisk tidspunkt.

I vores stemmeafgivning er ATP principbaseret, hvilket betyder, at vi særligt i de internationale selskaber stemmer imod en række generalforsamlingsforslag. Det er fx lønpolitikker hos amerikanske selskaber og selskaber med uhensigtsmæssige governance-strukturer.

Hvis et selskab igennem længere tid ikke har levet op til ATP's forventninger, har vi et eskalationsprincip. Vi stemmer fx imod de medlemmer af bestyrelsen, som vi mener burde være med til at ændre selskabet på emner som løn, klima og diversitet.

Aktiviteter

I 2021 har vi sat yderligere fokus på arbejdet med at skaffe solid ESG-information fra vores selskaber. ESG-nøgletal er en vigtig del af værdiansættelsen, da det både kan være en driver for værdiskabelse, ligesom det også kan være en politisk/finansiell risiko for selskabet, hvis selskabet ikke lever op til samfundets forventninger. De danske selskaber i vores portefølje er fx godt med på klimarapportering, men for både danske og udenlandske selskaber skal rapporteringen om scope 3 forbedres.

I forlængelse af vores fokus på rapportering har vi også haft fokus på, at selskaberne sætter mål for deres arbejde. Her

har vi opfordret selskaberne til at sætte ambitiøse mål for deres klimapåvirkning. Ligeledes har vi i 2021, som led i vores løbende dialog med danske selskaber, haft fokus på selskabernes forberedelse til EU's kommende grønne taksonomi.

Løn er fortsat et emne for ATP på generalforsamlingerne. I USA ser vi tit lønninger, der efter vores vurdering er for store, og derfor stemte vi imod 60 pct. af de lønpolitikker, som vi skulle tage stilling til. I Danmark er der et mere rimeligt niveau, og derfor er det kun i sjældne tilfælde, vi må løfte pegefingeren.

I vores rapport om aktivt ejerskab kan du fx læse om vores vi forholder hos til klimarapportering hos fødevarer-selskabet Monster.

ATP stemte for aktionærforslag om klimarapportering hos amerikanske Monster

Hos det amerikanske fødevarer-selskab Monster Beverage stemte vi for et aktionærforslag, som pålagde ledelsen at rapportere på årlig basis om selskabets CO₂-emissioner og klimaplaner. Forslaget fik desværre ikke opbakning fra tilstrækkelig mange aktionærer.

Uddrag fra forslaget:

Climate-related decisions by a company have portfolio-wide and economy-wide implications. Disclosing reduction targets, detailing strategies for embedding climate change throughout a company's business models and services, and providing progress therein to shareholders, is an important means of assuring shareholders that management is taking seriously the risks associated with climate change. Shareholders believe that planning and reporting by Monster Beverage Corporation on its climate transition plans and strategies will benefit the company and its investors, as well as global climate change objectives. Monster currently has no reporting of its Scope 1, 2, or 3 greenhouse gas emissions, nor has it disclosed its climate transition planning, if any.

The annual corporate proxy statement shall include a proposal requesting an advisory vote by shareholders expressing non-binding advisory approval or disapproval of the Company's publicly available climate policies and strategies, in consideration of key climate benchmarks.

The Board of Directors is authorized to include in the Company's annual proxy statement, or publish elsewhere, a report that characterizes the scale and pace of its responsive measures associated with climate change, including referring, at Board discretion, to the Company's alignment with climate-related benchmarks.

ATP stemte i **24** lande på **633** generalforsamlinger med i alt **10.612** generalforsamlingsforslag

Vi stemte imod stemmerådgi-
veren ISS' anbefaling i **18 pct.** af
tilfældene

Vi stemte for **58 pct.** af aktio-
nærforslagene – en stigning fra
40 pct. i 2020

Vi stemte imod **60 pct.** af lønforsla-
gene i USA. I Europa var det tilsva-
rende tal **19 pct.**

I **78 pct.** af tilfældene støttede vi
bestyrelsens forslag

Vi sagde nej til mere end **1.300**
bestyrelsesmedlemmer

ESG due diligence i ATP

Vi foretager ESG due diligence for at sikre, at vi afdækker de nuværende og potentielle investeringer, hvor der er risiko for, at der sker brud på ATP's politik for samfundsansvar i investeringer, samtidig med at vi afdækker mulige bæredygtighedsrisici, som kan have betydning for vores afkast.

Grundlag

Due diligence er kernen i ATP's arbejde med samfundsansvar – det er her, vi sikrer, at ATP's investeringer lever op til ATP's bestyrelses politik for samfundsansvar i investeringer, som bygger på internationale retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd og internationale konventioner. Politikken fastsætter nogle standarder for porteføljeselskabers adfærd, fx at ATP ikke investerer i selskaber, som bevidst og gentagne gange bryder nationale love og regler.

ATP varetager selv alt due diligence og udliciterer ikke arbejdet med due diligence til eksterne samarbejdspartnere. Vi ønsker

at forankre arbejdet i organisationen, så vi opnår læring i organisationen. I sidste ende er det også ATP's eget ansvar at sikre ordentlige due diligence-processer, og derfor ønsker vi selv at styre processen fra analyse til beslutning.

ATP's due diligence-processer baserer sig på den samme politik, uagtet hvilken aktivtype der er tale om. Der er således ikke forskel på de krav, vi stiller, men på baggrund af aktivtypernes karakteristika har vi forskellige processer, som skal sikre, at vi laver den bedst mulige ESG due diligence.

Processer

ATP's globale aktieporteføljen er relativt dynamisk, og vi har derfor skræddersyet screeningsprocessen for denne, så vi foruden screeninger af den aktuelle portefølje også foretager risikobaserede screeninger af det omkringliggende aktieunivers.

ATP investerer løbende direkte i selskaber, som fx Københavns Lufthavn eller batteriproducenten Northvolt. Forud for denne type investeringer gennemgår vi relevante ESG-forhold og går i dialog med selskaberne. Ligeledes sikrer vi, at der er klare aftaler, hvis vores due diligence viser, at der er forhold, som skal forbedres.

For vores investeringer i kapitalfonde har vi fokus på ESG-processer og politikker, da der ikke er nogen aktiver i fondene, når vi giver tilsagn. Siden vi for alvor satte fokus på ESG i kapitalfonde i 2018, har vi set klare forbedringer hos en række af de fonde, som vi samarbejder med.

I ATP's ejendommens investeringer er der faste processer, som sikrer, at ESG-forhold er centrale, hvad enten det gælder nye byggerier eller større renoveringsprojekter. Her er endemålet, at ejendommene skal kunne bæredygtighedscertificeres.

Aktiviteter

Arbejdet med due diligence er processtungt og giver løbende et stort ressourcekræv, uden det nødvendigvis fører en investering eller en eksklusion med sig. Investeringer kan blive droppet på baggrund af andre hensyn, og en undersøgelse af et selskab kan vise sig ikke at være et brud på ATP's politik for samfundsansvar.

I 2021 har ATP fx ekskluderet et krydstogtselskab, som vi tidligere har været i dialog med, hvor vi nu valgte at trække en

streg i sandet, da selskabet igen havde brudt en række miljøregler. I alt har vi udelukket 15 selskaber.

Vi har ligeledes deltaget i en kapitalrejsning i den svenske batteriproducent Northvolt, hvor vi første gang investerede i 2019. I den forbindelse genbesøgte vi vores oprindelige due diligence, hvor vi blandt andet havde fokus på Northvolts relation til de lokale samer-stammer, som bruger området.

I vores rapport om ESG Due Diligence kan du læse mere om hvordan vi inddrager ESG-forhold i vores investeringsbeslutninger.

ATP'S DUE DILIGENCE PROCES FOR DIREKTE INVESTERINGER

ATP's investeringsforum sikrer en grundig og holistisk muligheds- og risikovurdering. Investeringsforum er rammen om ATP's investeringsstruktur med "gates", som sikrer, at al information er samlet, analyseret og vurderet før den endelige investeringsbeslutning. Processen er ligeledes med til at sikre, at alle vores beslutninger dokumenteres i ATP's systemer. Hver gate er ligeledes en "stop or go"-beslutning for investeringen. Her kan udfordringer indenfor ESG, skat, jura eller andre forhold bremse en investering.

Screeningsfase

I den første fase afdækker investeringsteamet den mulige investeringscase og laver et indledende proof of concept

Gate 1 Investeringsteamet beslutter, om der skal gåes videre med sagen

Analyse

Investeringsscenen analyseres yderligere og relevante teams involveres til at planlægge due diligence

ESG laver en initial vurdering af investeringen

Gate 2 Investeringsforum

Due diligence

Dybdegående analyse af en række forhold, herunder også kontakt mellem ATP og investeringscasen

ESG-spørgsmål fra spørgebank, materiale fra datarum og dialog med investeringscasen

Gate 3 Investeringsforum

Afklaringsfase

Forhandling af pris og vilkår for overtagelse.

Forbedringspunkter på ESG-området udarbejdes. Nogle forhold bliver en del af kontraktgrundlag.

Gate 4 Endelig godkendelse i investeringsforum

Implementering

Investeringen kommer ind på ATP's systemer og bliver en del af den løbende asset management

Der følges op på ESG aktionpunkter og resultater fra ATP's ESG spørgeskema anvendes til løbende dialog.

ATP's Risiko- og investeringskomité godkender investeringen

+160 konkrete analytiske vurderinger af anklager mod selskaber

+20 dybdegående fact-findings af anklager mod selskaber

15 selskaber ekskluderet

17 due diligence forløb med kapitalfonde og co-investeringer

6 due diligence forløb på direkte investeringer

Screenet 120 udstedere af grønne obligationer

ATP's arbejde med asset management

ATP vil påvirke vores investeringer i den rigtige retning til gavn for ATP's medlemmer og det bredere samfund. I vores illikvide investeringer har vi fokus på ESG-data for at sikre, at vi sætter ind i det rigtige sted, og at vores indsats har en effekt.

Grundlag

Når ATP indtræder som medejer af et selskab eller et fond, så sker det med en ambition om, at ATP skal være med til at øge værdien af investeringen i samarbejde med de andre ejere og selskabets ledelse.

Her er det vores overbevisning at selskaber, som har en overbevisende ESG-performance over tid vil være mere attraktive, og dermed også skabe et bedre afkast til gavn for ATP's medlemmer.

ATP arbejder derfor med at gennemføre en ESG-transformation i løbet af ATP's ejerperiode, som kan forbedre selskabets bæredygtige muligheder og begrænse ESG-risici. Det ser vi som en formel for værdiskabelse.

Selskaber, som har fokus på at forbedre deres ESG-performance, forbedrer sig ligeledes i forhold til samfundets forventninger, og styrker dermed deres "license-to-operate".

Processer

ATP har i 2021 sat gang i en ny proces for ESG asset management, der sikrer en årlig ESG-dialog med alle ATP's direkte investeringer. Udgangspunktet er ATP's spørgeskemaundersøgelse, der muliggør en benchmark af samtlige selskaber.

Vi har i år set en fordobling i antallet af besvarelser fra vores porteføljeselskaber på vores ESG-spørgeskema. Det er vi glade for, da det giver os viden, og flere selskaber fortæller os, at spørgeskemaet har været med til at fokusere deres arbejde. Dermed er ATP's arbejde med ESG-data

en fordel for både selskaberne og os selv. Selskaberne kan benchmarke sig med andre selskaber, og vi kan som investor se, hvor der er behov for at gøre en ekstra indsats.

I vores ejendomsinvesteringer spiller ESG-data også en stor rolle. Her har vi fokus op at inddrage bæredygtighed i vores løbende arbejde med at vedligeholde vores ejendomme, og i dialogen med vores kunder. ATP Ejendomme har i 2021 udviklet et værktøj til scoring af ejendommene på en række af de vigtigste ESG-parametre, som vil blive rullet ud i 2022.

Aktiviteter

I arbejdet med asset management spiller grøn omstilling en stor rolle. Her har ATP i 2021 sat nye mål for vores eksisterende ejendomme, som skal reducere CO₂-udledningen med 85 pct. pr. kvadratmeter i 2030. For nye byggerier vil vi fastsætte en målsætning i 2022.

På baggrund af en analyse af 85 selskabers forretningsetiske politikker og processer, har vi formuleret en række forventninger til vores selskabers Codes of Conduct, som vi efterfølgende har brugt i vores aktive ejerskab i den illikvide portefølje. Konkret er vi gået i dialog med selskaber, som vi på

baggrund af deres besvarelse af vores ESG-spørgeskema kan se har forbedringsmuligheder i forhold til at leve op til vores forventninger.

ATP har i 2021 tilføjet spørgsmål til spørgeskemaet om negative bæredygtighedsvirkninger, som matcher de krav, ATP forventeligt vil blive underlagt i den tekniske lovgivning til disclosureforordningen. Svarene viser, at det vil blive en udfordring for mange af selskaberne at levere den nødvendige data, og det i særlig grad gælder selskaber uden for EU.

I vores rapport om ESG Asset Management kan du læse om vores arbejde med at bæredygtigheds certificere vores ejendomsinvesteringer.

Kan certificering af ejendomme betale sig?

Den internationale erhvervsmægler CBRE offentliggjorde i november 2021 en rapport baseret på en gennemgang af 22.000 kontorlejekontrakter fra 12 europæiske lande, inklusive Danmark, i perioden 2016 til 2021. Hovedkonklusionerne fra CBRE's analyse er:

- Nyudlejningen af certificerede ejendomme er steget fra 24 pct. til 31 pct. Bæredygtige bygninger udgør 20 pct. af bestanden, men lejeaktiviteten udgør 31 pct. af den samlede nyudlejning. Det viser, at kundernes interesse for at leje certificerede kontorejendomme er højere end for ikke-certificerede.
- Tomgangen i København var 3,5 pct. i certificerede kontorejendomme, hvorimod niveauet lå på 10 pct. i andre kontorbygninger. Samme tendens ses i resten af Europa.
- Lejeniveauet for certificerede ejendomme lå i gennemsnit 21 pct. højere end markedsgennemsnittet/ikke-certificerede ejendomme. På europæisk plan var spændet på 13 pct. til 29 pct. med København som den by med den største forskel.

ATP's certificerede ejendomme	Certificering	Samlet M2	ATP's del af M2
Axel Towers	DGNB Sølv	40.114	13.238
Pier47	DGNB Guld	19.499	19.499
Turbinehuset, Adelgade 12	DGNB Guld	7.342	7.342
A.C. Meyers Vænge	DGN BIU	15.731	15.731
FN Byen	LEED	49.830	22.822
Portland Towers	BREEAM	12.753	4.247
North Galaxy, Bruxelles	BREEAM	121.803	109.623
RAI. Amsterdam	LEED	33.958	16.979

ATP har i 2021 modtaget svar på ESG-spørgeskemaet fra **133** noterede selskaber. Det er **65** selskaber mere end i 2020.

17 pct. af selskaberne har været udsat for et cyberangreb eller har oplevet databrud.

Den gennemsnitlige svarprocent er **71 pct.** for selskaberne der har deltaget i spørgeskemaet.

Der indgår i alt **117** spørgsmål i ATPs ESG-spørgeskema. De er fordelt på emnerne Generelt, Miljø, Sociale forhold, Ledelse og SFDR.

Den gennemsnitlige andel af kvinder i arbejdsstyrken og ledelse er hhv. **36 pct.** og **23 pct.**

Selskaberne, der har svaret på ATPs ESG-spørgeskema, er fordelt på **24** lande og **47** industrier

ATP's arbejde med skat

Det er vigtigt for vores troværdighed og medlemmernes langsigtede afkast, at vi betaler den korrekte skat, samtidig med at vi understøtter god skatteadfærd i investeringerne for at håndtere potentielle risici. Derfor har vi fokus på transparens og klarhed omkring ATP's politik og processer for skattebetaling og rapportering.

Grundlag

ATP har en væsentlig rolle på mange områder i det danske samfund og tager derfor også et ansvar på skatteområdet til gavn for både samfund og ATP.

Når vi investerer, er skat en vigtig parameter. Vi skal sikre, at ATP betaler den korrekte skat – hverken for meget eller for lidt, og vi ønsker at påvirke de virksomheder, som vi inve-

sterer i, så vi gør vores indflydelse gældende i kampen mod aggressiv skatteplanlægning.

Derfor stiller vi krav på skatteområdet. Det er ikke altid, vi kan få alle med på vores linje, men ved at gå forrest, så tror vi på, at vi kan være med til at gøre en positiv forskel.

Processer

ATP's skattepolitik er opdateret i 2021, så den nu i højere grad også adresserer vores tilgang til investeringer i børsnoterede selskaber. Den fastslår blandt andet, at der bør være en bestyrelsesvedtaget skattepolitik, og at den enkelte virksomheds tilgang til skat som udgangspunkt bør synliggøres i virksomhedens kommunikation til omverdenen.

I vores skattepolitik opfordrer vi samtidig til, at den enkelte virksomhed afsøger mulighederne for frivilligt og under rimelig hensyntagen til konkurrenceforhold at offentliggøre land-for-land-rapportering.

Vi har faste processer for, hvor vi håndterer skatten i vores unoterede investeringer. Inden vi investerer, kortlægger og afdækker vi i due diligence-fasen de skattemæssige risici i investeringerne, herunder om investeringer lever op til vores skattepolitik. Og når vi har investeret, følger vi løbende op på, om tingene udvikler sig i den forventede retning.

Aktiviteter

Som en del af vores aktive ejerskab har vi i 2021 fortsat vores dialoger med børsnoterede virksomheder om deres skattemæssige forhold. Fokus har blandt andet været at undersøge nogle udvalgte udenlandske børsnoterede virksomheders syn på effektive skattesatser og aktiviteter i EU-sortlistede lande. Dialogerne bekræftede os blandt andet i, at mange selskaber har taget stilling til brugen af sortlistede lande, men også – og det gælder særligt forklaringen af virksomhedernes effektive

skattesatser – at der er tale om områder, hvor der fortsat er plads til forbedring i transparensen.

ATP har i 2021 ligeledes fortsat arbejdet med at udbrede kendskabet til skattekodekset, som udtrykker ATP's og en række andre institutionelle investorers forventninger til eksterne kapitalforvaltere.

I vores rapport om skat kan du læse om hvordan vi har udvidet vores skattepolitik til nu også involvere børsnoterede investeringer.

ATP's skattepolitik har fire formål

1. At sikre korrekt skattebetaling

Vi ønsker at betale den rigtige skat – hverken for lidt eller for meget – og overholde den til enhver tid gældende skattelovgivning og praksis.

2. At reducere skatterisici

ATP søger at anvende robuste og funktionelle investeringsstrukturer med henblik på at reducere skatterisici, som på lang sigt kan påvirke investeringsafkastet negativt og minimere risikoen for, at strukturer og transaktioner udfordres af skattemyndighederne.

3. At formulere klare forventninger til eksterne forvaltere, medinvestorer og virksomheder

ATP ønsker at kommunikere tydeligt, hvilken skatteadfærd, ATP accepterer og ikke accepterer, og søger at påvirke de eksterne forvaltere, medinvestorer og virksomheder, som ATP investerer i, til at agere i overensstemmelse hermed.

4. At bakke op om øget transparens på skatteområdet

ATP bakker op om at øge gennemsigtigheden på skatteområdet og støtter OECD- og EU-baserede initiativer, der har dette sigte. ATP ønsker samtidig at udvise åbenhed om egne skatteforhold og herudover generelt at bidrage til en bredere forståelse af de komplekse skattemæssige forhold, som investorer og globale virksomheder navigerer i.

ATP har netto betalt **22,7 mia. kr.** til den danske stat i løbet af 2021, hvilket dækker egne og indeholdte skatter og afgifter

PAL-skatten for de seneste 10 år udgør **74,6 mia. kr.** I 2021 var ATP's PAL-grundlag negativt pga. stigende renter

17 investorer har tiltrådt skattekodekset

4 stikprøver er gennemført hos eksterne forvaltere af unoterede investeringer

Skatteforholdene i **21** af vores eksisterende unoterede investeringer er gennemgået i løbet af 2021

ATP's **skattepolitik er opdateret**, så den nu også fastlægger vores tilgang på det børsnoterede område

Ressourceforbrug og mangfoldighed

Opfølgning på ATP's egne miljømæssige nøgletal, sociale nøgletal og governancenøgletal

CSR I ATP KONCERNEN

ATP Koncernen havde i alt 3.044 fuldtidsansatte (gns.) i 2021, som primært har været fordelt på lokationer i Vordingborg, Holstebro, Haderslev, Allerød, Frederikshavn, København, Aarhus og hovedsædet i Hillerød.

Som en stor arbejdsplads med mange kontorer sætter ATP Koncernen aftryk på samfundet omkring sig, blandt andet i forhold til miljøet, klimaet og gennem sit forhold til sine medarbejdere.

ATP har en væsentlig rolle i samfundet og som en stor arbejdsplads et socialt ansvar. ATP er bevidst om dette samfundsansvar og arbejder kontinuerligt på at skabe udvikling i en mere bæredygtig retning, økonomisk, socialt og miljømæssigt.

NØGLETLER FOR MILJØPÅVIRKNING

I tabellen på næste side redegøres for miljøpåvirkninger herunder blandt andet udledninger af CO₂, forbrug af el, vand og varme på ATP's danske kontorer i Haderslev, Holstebro, Vordingborg, Frederikshavn, Hillerød, Allerød, og på ATP's datterselskabers kontorer i København og Aarhus.

Forbrugstal for 2021 har igen i år været markant påvirket af Covid-19, og forbruget ligger ligesom i 2020 på et generelt lavere niveau end i tidligere år. Selvom løbende energireducerende tiltag har en effekt på forbruget, kan det generelt lavere niveau i høj grad tilskrives hjemsendelser og øget brug af hjemmearbejde som følge af pandemien. Det forventes, at forbruget vil stige fremadrettet, i takt med at covid-restriktionerne hæves, og aktiviteten på koncernens lokationer finder et mere normalt leje.

Der har kun været mindre variationer i koncernens forbrug af el og vand i 2021, hvor elforbruget er steget, og vandforbruget er faldet set i forhold til 2020. Forbruget af varme er mærkbart højere end i 2020, men dette skal ses i lyset af de relativt kolde vintermåneder i 2021, som har øget behovet for opvarmning på de forskellige lokationer.

Udviklingen i de opsatte KPI'er viser generelt en faldende tendens målt pr. medarbejder og en stigende tendens målt pr. kvm. Udviklingen afspejler i høj grad en stigning i antal gns. ansatte i 2021 som følge af smittesporingsopgaven samt et lavere samlet antal kvm. som følge af lukningen af koncernens kontorer i Lillerød.

Den samlede estimerede CO₂ udledning fra koncernens aktiviteter endte på 1.451 ton i 2021, hvilket er lavere end i 2020, hvor den estimerede udledning var på 1.588 ton. Udviklingen kan tilskrives en faldende udledning fra transport, i særdeleshed flyrejser, hvis omfang er reduceret markant siden 2020, da rejseaktiviteten i de første måneder af 2020 ikke var påvirket af pandemien. Der må forventes øget flyaktivitet i årene frem i takt med, at covid-restriktionerne hæves.

ATP vil i 2022 have fokus på opgørelse af scope 3 udledninger. ATP vil ligeledes i 2022 forholde sig til Forsikring & Pensions branchehenstilling vedrørende klimarapportering.

Tiltag i 2021

ATP har stor fokus på bæredygtighed, og det afspejles i aktiviteterne i husene. Det overvejes løbende, hvordan man ved hjælp af indkøb og øvrige tiltag kan begrænse CO₂ påvirkningen mest muligt.

Solceller på taget

Et af de vigtigste initiativer i 2021 var etablering af 1200 m² solceller på taget af ATP's hovedkontor i Hillerød. Formålet er at hente mest mulig grøn strøm til bygningen på Kongens Vænge.

Ligesom vi stiller krav til de virksomheder, vi investerer i, må vi også stille krav til os selv. ATP har sat et mål om at være CO₂-neutral som virksomhed i 2050, og her hjælper solcellerne både med at begrænse udslippet af CO₂ og med at sikre omkostningseffektivitet. Solcellerne kommer til at dække en del af det samlede strømforbrug i ATP's hovedsæde og medfører en estimeret besparelse på 47 ton CO₂ om året. Solcellerne forventes idriftsat i starten af 2022, og investeringen får derfor først effekt på forbruget i 2022.

Miljøpåvirkning ved udledning af CO₂, forbrug af el, varme og vand mv.

	2021	2020	2019
ATP-fakta			
Antal lokationer	8	9	9
Antal kvm.	60.786	63.435	63.435
Antal ansatte (FTE) ¹	3.044	2.729	2.747
Forbrugsdata			
Elforbrug (MWh)	3.109	2.922	4.288
Varmeforbrug (MWh)	5.385	4.765	5.879
Graddagekorrigeret varmeforbrug (MWh) ³	4.960	5.090	6.006
Vandforbrug (m ³)	13.667	14.426	20.301
KPI'er			
Areal pr. medarbejder (kvm)	20	23	24
Elforbrug pr. medarbejder (kWh)	1.021	1.071	1.605
Elforbrug pr. kvm (kWh)	51	46	68
Graddagekorrigeret varmeforbrug pr. medarbejder (kWh)	1.630	1.865	2.248
Graddagekorrigeret varmeforbrug pr. kvm. (kWh)	82	80	95
Vandforbrug pr. medarbejder (m ³)	4,5	5,4	8,1
Vandforbrug pr. kvm. (m ³)	0,22	0,24	0,33
CO₂-udledning²			
CO ₂ -udledning varmeforbrug (ton)	645	575	691
CO ₂ -udledning elforbrug (ton)	590	554	813
CO ₂ -udledning vandforbrug (ton) ³	10	11	16
CO ₂ -udledning transport (egne biler, taxakørsel og flyrejser) (ton)	206	448	1.083
Samlet CO ₂ -udledning (ton)	1.451	1.588	2.602
Heraf CO ₂ Scope 1 (ton)	119	103	107
Heraf CO ₂ Scope 2 (ton)	874	805	1.098
CO ₂ -udledning pr. medarbejder (tons pr. FTE)	0,5	0,6	1,0

¹ Antal ansatte er opgjort som gennemsnitligt antal fuldtidsansatte.

² CO₂ udledning er for 2021 beregnet i Erhvervsstyrelsens nye model 'Klimakompasset', som erstatter den tidligere model 'CO₂-beregneren'. Overgangen til den nye model har ingen indflydelse på de beregnede CO₂ værdier.

³ Der er i 2021 anvendt en ny værdi for graddage-normalår. Sammenligningstal for 2019 og 2020 er genberegnet for at sikre sammenlignelighed over årene.

Partnerskab for offentlige grønne indkøb

ATP er blevet medlem af Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb (POGI) POGI rummer offentlige organisationer, der ønsker at gøre en indsats for miljøet gennem grønne indkøb og udvikle fælles indkøbsmål.

Medlemskabet er gratis, men forpligtende. Det betyder, at ATP skal følge de fælles indkøbsmål og får en offentligt tilgængelig indkøbspolitik, hvor miljøhensyn er en væsentlig parameter i forbindelse med ATP's indkøb. Partnerskabet er et led i vores interne arbejde med at udvikle ATP til en endnu mere bæredygtig virksomhed.

Samkørselsapp – nemt at komme på job med andre i bilen

I 2021 har vi gjort det lettere for vores medarbejdere at komme på arbejde uden at belaste klimaet så meget som tidligere. I samarbejde med FDM har vi lanceret en samkørselsapp – et initiativ, der på samme tid kan nedsætte trængslen på vejene, mindske udslippet af CO₂ og lette vores ansattes udgifter til transport. App'en "Ta Med" gør det meget nemmere at give eller få et lift til og fra ATP's lokationer.

Ønsket om at mindske CO₂-udledningen på vores vej til og fra ATP som arbejdsplads går hånd i hånd med vores øgede krav til de virksomheder, vi investerer i.

”
I ATP skal vi tage vores egen medicin. Vi reducerer vores CO₂-udledning ved fx at optimere vores forbrug af vand, varme og el og ved at have fokus på vores forbrug af råvarer i kantinen og øge affaldssorteringen.

Marie Foltmann,
kommunikationsdirektør i ATP

SOCIALE NØGLETAL

Undersøgelser om medarbejdernes trivsel

I 2021 var der igen grund til at glæde sig over den årlige måling af medarbejdernes tilfredshed. Vi tror på, at tilfredse medarbejdere skaber værdi, men med de mange udfordringer i forbindelse med Covid-19 var resultatet ventet med en vis spænding. På trods af alt hjemmearbejde, online-møder, manglende social kontakt med kolleger, begrænsede sociale fællesskaber er tilfredsheden blandt ATP's medarbejdere meget høj. Med en svarprocent på 93 er meldingen, at såvel medarbejdernes arbejdsglæde og loyalitet er høj. Medarbejderne er i år blevet spurgt om, hvorvidt den øverste og nærmeste ledelse har håndteret udfordringerne forbundet med Covid-19 godt, og om vi har været gode til at lære af situationen ift. samarbejdsformer, mødeafvikling og digitale kompetencer. Til alle disse spørgsmål har der lydt et meget klart ja.

Medarbejderomsætningshastighed

ATP's medarbejderomsætningshastighed var i 2021 på 14 pct., hvilket er 2 pct. point højere end i 2020, hvor medarbejderomsætningshastigheden var på 12 pct. Niveaulet er fortsat lavere end seneste år før corona, 2019, hvor tallet var på 16 pct., hvilket af ATP blev betragtet som relativt højt. Stigningen i 2021 ligger overvejende på den frivillige personaleomsætning, der formodes i vidt omfang at være drevet af et ophedet jobmarked.

Sygefravær

Opfølgning på sygefravær for ATP's ansatte viser et niveau på 7,6 sygedage pr. år i gennemsnit, hvilket er en stigning på 1,3 sygedage i forhold til 2020. Niveaulet er fortsat lavere end i 2019, hvor medarbejderne i gennemsnit havde 8,3 sygedage pr. år. Sygefraværet i ATP blev reduceret med 25% fra 2019 til 2020. Faldet skyldtes primært et fald i kortidsfraværet relateret til hjemsendelse i forbindelse med Covid-19. Det er ikke lykkedes at fastholde hele den store reduktion i 2021, hvor fraværsmonsteret har været mindre forudsigeligt.

Ligelig sammensætning af ledelsen

ATP tilstræber at have en ligelig sammensætning af mænd og kvinder på koncernens ledelsesniveauer, hvilket betyder mindst en 60/40 pct. fordeling. For 2021 var dette mål opfyldt, da 52 pct.

Opfølgning på sociale nøgletal

	2021	2020	2019	
Antal ansatte (FTE)	3.044	2.729	2.747	
Kønsfordeling blandt alle ansatte	Kvinder	63%	63%	64%
	Mænd	37%	37%	36%
Kønsfordeling blandt ledere inkl. direktører	Kvinder	52%	51%	50%
	Mænd	48%	49%	50%
Medarbejderomsætningshastighed ¹	14%	12%	16%	
Sygefravær (antal dage i gns. pr. FTE)	7,6	6,3	8,3	
Lønforskelle mellem køn				
Alle medarbejdere ^{2,3}	1,4	1,4	1,4	
Kunderådgivere, arbejdsskadesagsbehandlere, sektionschefer i Kundeservice	1,0	1,0	1,0	

¹ Medarbejderomsætningshastighed er beregnet på baggrund af alle ordinært ansatte.

² I beregningen indgår ikke elever, flexjobs, midlertidige ansættelser under 1/2 år, koncernledelsen, direktører i datterselskaber samt tjenestemænd.

³ Nøgletallet er opgjort ud fra medianlønninger som anbefalet af finansforeningen. Sammenligningstal for 2020 er tilrettet fra 1,3 til 1,4

af ledere inkl. direktører var kvinder, og 48 pct. var mænd. Der er variation i køns sammensætningen i ledelsen alt efter ledelsesniveau og område. I 2021 var der en overrepræsentation af kvinder generelt blandt alle ansatte i koncernen som helhed.

ATP har løbende fokus på at øge andelen af kvinder i ledelsen i de områder hvor der er en overrepræsentation af mænd. Det er en del af strategien at øge fokus på- og prioritering af mangfoldighedshensyn i forbindelse med rekruttering af nye medarbejdere, og der er en fokuseret indsats på at rekruttere bredt til ledelse og udvikling af interne talenter i ATP's talentprogram for også herigennem blandt andet at få flere kvinder til at vælge ledelsesvejen. Der har i en større afdeling, hvor andelen af kvindelige ledere er mindre end gennemsnittet, været skræddersyet et program kun for kvinder, hvor formålet var at give talentfulde kvinder mulighed og opbakning til at realisere deres ambitioner og potentiale.

Lønforskelle mellem køn

ATP er en organisation med stor variation i opgaver og jobtyper som kræver diversitet i kompetencer samt specialister indenfor flere forskellige områder. Tre medarbejdergrupper, kunderådgivere (ca. 1000 medarbejdere), arbejdsskadesagsbehandlere (ca. 160 medarbejdere) og sektionschefer i Kundeservice (ca. 60 medarbejdere) som i 2021 samlet set udgjorde ca. 1/3

af alle medarbejdere i koncernen, vurderes at være store nok og homogene nok til at der kan foretages en sammenligning af lønniveauer i forhold til køn. Lønforskellen inden for hver af disse medarbejdergrupper er 1,0, hvilket betyder, at mænd og kvinder er på samme lønniveau.

For ATP koncernen som helhed er lønforskellen mellem mænd og kvinder på 1,4, hvilket betyder, at der er en lønforskel på 40 pct. mellem mænd og kvinder på tværs af hele koncernen. Forskellen afspejler alene jobforskelle mellem køn og ikke lønforskelle.

ATP'S POLITIK FOR MANGFOLDIGHED

I ATP styrkes arbejdsmiljøet gennem mangfoldighed. Mangfoldighed gør arbejdsmiljøet mere dynamisk, levende og inspirerende. Mangfoldighed blandt ledere og medarbejdere er med andre ord grundlaget for fortsat innovation og konkurrencekraft. Mangfoldighed udvider ATP's rekrutteringspotentiale og sikrer en bred vifte af kompetencer hos ledere og medarbejdere. Det forventes, at både ledere og medarbejdere er med til at sikre, at mangfoldigheden trives og blomstrer på arbejdspladsen.

= en hjælpende hånd

Fase+ er en lille afdeling i ATP, hvor de ansatte har brug for en hjælpende hånd til at komme ind på arbejdsmarkedet. Deltagerne i programmet er mænd og kvinder med ikke-vestlig baggrund, udsatte unge og psykisk syge personer, som alle er tilknyttet programmet i alt fra et par måneder til to-tre år. Fra afdelingens spæde start i 2010 til 2021 har i alt 262 medarbejdere været ansat i et forløb med Fase+, og blandt alle deltagerne er mere end 65 pct. kommet videre i job eller uddannelse i eller udenfor ATP.

= job i dit sabbatår

For ATP er det vigtigt, at vi også har øje for de unge talenter og for det ansvar, der ligger i at uddanne og udvikle dem. En af vejene ind i ATP er som elev. I alt havde vi i ATP 28 elever ansat i 2021. En anden måde er at bruge sit sabbatår i ATP. Således har vi oprettet et særligt serviceteam i vores kundeservice, som består af medarbejdere, der er færdige med deres ungdomsuddannelse og har brug for en pause, inden de går videre i uddannelsessystemet. I alt har vi haft 220 ansat i kortere eller længere perioder i år.

= leder- og medarbejderudvikling

I 2021 har fokus været på leder- og medarbejderudvikling. På grund af Covid-19 har ATP's HR-afdeling arbejdet målrettet på at skabe et relevant online forløb. Det er lykkedes, og i løbet af året har der været udbudt en række online moduler med fokus på feedback, tilbagevenden til lokationen, hybrid ledelse og lederens rolle i forhold til at udvikle deres medarbejdere. Herudover er der blevet lanceret en række interne ledernetværk for at give lederne et rum for kollegial sparring og for at sikre god sammenhængskraft på tværs af organisationen.

= young professionals

I 2021 er vore Young Professionals netværk – faglige og sociale fællesskab for unge medarbejdere – blevet udbredt yderligere. Alle deltagere er under 35 år. I alt er mere end 100 medarbejdere aktive i disse netværk, hvor der typisk afholdes 3-4 arrangementer årligt.

= seniorordning

I 2021 havde vi ca. 300 medarbejdere, der gjorde brug af muligheden for 5 årlige, firmabetalte seniorfridage. Seniorfridage er forbeholdt kolleger, der er fyldt 59 år.

= graduates

I 2021 startede ATP's 8. graduatehold. Årets hold kommer fra syv forskellige universiteter og spænder fagligt fra jura, ingeniørvidenskab, IT og samfundsvidenskab til psykologi, kommunikation og ledelse.

= ambassadører

Når man gerne vil gøre opmærksom på sig selv og ikke har noget marketingbudget, så er det godt at have engagerede medarbejdere, der gerne agerer ambassadør for deres arbejdsplads. Vores interne ambassadørnetværk består af 150 kolleger fra alle dele af forretningen, og de stiller op for at sprede ATP's budskaber ud i verden. Takket være dem er vores historier om resultater, vores samfundsansvar og vores gode arbejdsplads nået ud i alle hjørner af LinkedIn og Facebook.

= karriereudvikling for kvinder

Resultaterne af karriereudviklingsprogrammet "Accelerate" for kvinder i ATP's Pensions- og Investeringsforretning er allerede mærkbare – både for deltagerne og for ATP. Programmet har bidraget til en mere ligelig fordeling af køn i ledergruppen, hvor to nye kvindelige ledere er tiltrådt, og samtidig har programmet accelereret øget fokus på diversitet og behovet for kvindelige rollemodeller i Pensions- og Investeringsforretningen. Evalueringen har samstemmende været positiv, idet deltagerne har styrket deres strategiske aftryk, flere har fået lyst til ledelsesansvar og endelig er deltagerne blevet motiveret til at være tydelige om deres ambitioner.

= arbejdsmiljøcertificering

Arbejdsmiljøet står højt på agendaen i ATP. I 2021 er ATP's arbejdsmiljø blev recertificeret af en ekstern auditor – denne gang efter en ny international standard, ISO. ATP er den eneste finansielle virksomhed, der er certificeret efter denne standard, og har fået Arbejdstilsynets kronesmiley som bevis for, at der gøres en ekstraordinær indsats for at sikre et godt arbejdsmiljø. Den nye standard har særligt fokus på at topledelsen tænker arbejdsmiljø ind i det strategiske arbejde, og at arbejdsmiljø og kerneopgaver går hånd i hånd.



GOVERNANCENØGLETAL

Lønforskelle CEO og medarbejdere

Hensigten med nøgletallet CEO Worker pay ratio er både at vise forholdet mellem løn for CEO og medarbejdere, samt at vise lønudviklingen for CEO i forhold til medarbejdere.

I ATP er nøgletallet i 2021 på en faktor 12, hvilket betyder, at CEO's vederlag svarer til 12 gennemsnitlige lønninger for alle medarbejdere i ATP. Dette er inklusive de medarbejdere, der er ansat til at håndtere administration for eksterne parter. Stigningen i forhold til 2020 skyldes tilgangen af midlertidigt ansatte til at varetage smitteopsporingsopgaven, hvilket har trukket koncernens gennemsnitsløn ned. Det forventes, at nøgletallet i 2022 vil falde tilbage til samme niveau som i 2020.

Hvis der ses isoleret på ATP Livslang Pension og de medarbejdere, der er knyttet hertil, og for at nøgletallet bliver sammenligneligt med øvrige pensionskasser, så er nøgletallet på en faktor 8, således at CEO's vederlag svarer til 8 gennemsnitlige medarbejderlønninger. Nøgletallet er på niveau med sidste år.

ATP's redegørelse for status for opfyldelse af opstillede måltal for det underrepræsenterede køn

ATP's politik for mangfoldighed er vedtaget af bestyrelsen. For sammensætningen af mænd og kvinder i ATP's repræ-

MÅLTAL FOR DET UNDERREPRÆSENTEREDE KØN

I ATP's regnskabsbekendtgørelse fremgår det, at ATP skal redegøre for status for opfyldelsen af opsatte måltal for det underrepræsenterede køn i bestyrelsen, herunder hvorfor ATP i givet fald ikke har opnået den opstillede målsætning.

sentantskab og bestyrelse gælder der et krav om en afbalanceret sammensætning, hvilket betyder et absolut krav om mindst en tredjedel medlemmer af hvert køn. For sammensætningen af mænd og kvinder på øvrige ledelsesniveauer i den samlede ATP Koncern tilstræbes en ligelig sammensætning, hvilket betyder mindst en 60/40 pct. fordeling.

Målet for repræsentantskabet er opfyldt, da der pr. balance-dagen var 12 kvinder (40 pct.), 18 mænd og en vakant plads. Målet for bestyrelsen er ligeledes opfyldt, da der var fire kvinder (33 pct.), otte mænd og en vakant plads.

Det er de enkelte organisationer, der udpeger medlemmer til ATP's repræsentantskab og bestyrelse. Udpegningsperioden til repræsentantskabet og bestyrelsen er tre år, og således udpeges en tredjedel af medlemmerne hvert år.

Der arbejdes løbende på at sikre opfyldelse af målsætningen om ligelig kønsfordeling. De udskiftninger, der er foretaget i 2021, har ikke ændret på fordelingen i bestyrelsen, da de enkelte organisationer har vurderet, at de kvalificerede til de ledige poster, har været mænd. Organisationerne er ved udpegninger opmærksomme på at bidrage til at sikre en køns-mæssig afbalanceret sammensætning af repræsentantskab og bestyrelse.

Bestyrelserne i visse af ATP's datterselskaber er også omfattet af målet for kønsammensætning, hvilket betyder et krav om mindst en tredjedel medlemmer af hvert køn i lighed med målet for ATP's bestyrelse og med den samme tidshorison. I de datterselskaber, der er omfattet af lovgivningen, er målet ikke opfyldt. Det gælder selskaberne ATP Timberland Invest K/S, ATP Real Estate Partners I K/S, ATP Ejendomme A/S, ATP Private Equity K/S og selskaberne ATP Private Equity Partners IV-VII K/S. Dette skyldes, at det primært er medlemmer af koncernledelsen hos ATP, der udnævnes til bestyrelserne i datterselskaberne, og det er mænd i koncernledelsen, der har specialkompetencerne indenfor investeringsdatterselskaber.

Der foreligger, som nævnt før, ikke underrepræsentation af det ene køn i ATP Koncernens øvrige ledelsesniveauer. Samlet set for alle ledelsesniveauer, inklusive direktører, er der en ligelig fordeling.

FOKUS PÅ BÆREDYGTIGHED I KONCERNSTRATEGIEN

Bæredygtighed er en integreret del af koncernens strategi for 2020-2023. ATP er betroet vigtige opgaver for samfundet. Som danskernes fælles pensionskasse, forvalter af en af Europas største pensionsformuer og administrator af en stor del af de offentlige ydelser i Danmark, har ATP et stort samfundsansvar. For at leve op til det ansvar og fastholde tilliden til ATP er det nødvendigt løbende at træffe balancerede og langsigtede beslutninger, der sikrer den fortsatte værdiskabelse.

Opfølgning på governance nøgletal

	2021	2020	2019	
Kønsfordeling i bestyrelsen ¹	Kvinder	33%	31%	31%
	Mænd	67%	69%	69%
Kønsfordeling i repræsentantskabet ¹	Kvinder	40%	35%	35%
	Mænd	60%	65%	65%
Tilstedeværelse på bestyrelsesmøder	94%	90%	90%	
Lønforskelle mellem CEO og alle medarbejdere	12	11	11	
Lønforskelle mellem CEO og medarbejdere, isoleret for ATP Livslang Pension	8	8	8	

¹ Der er pr. opgørelsesdagen 31. december 2021 én vakant plads i både bestyrelsen og repræsentantskabet.